

maa uvilkaarlig virke en Smule førstemande og mane til nogen Varsomhed. Det ligger lige for, at ud fra udenrigspolitiske Hensyn kan der ikke hentes Argumenter for den her omhandlede Opgaves Henvisning til det foreslåede Udvalg. Begrundelsen for Fremkomsten af denne Del af Forslaget maa derfor søges i indrepolitisk Hensyn. Det er efter min Mening ikke noget godt Varsel for dette Udvalgs Fremtid, at det ved selve Starten gøres til en indrepolitisk Kampmaskine. Man mener aabenbart — den ærede Ordfører for Forslagsstillernes Tale gav ogsaa Udtryk derfor —, at der endnu er noget at presse ud af det i indrepolitisk Henseende saa udpinte sønderjydske Spørgsmaal; og uden smaaligt Hensyn til Fremtiden giver man det paatænkte udenrigske Udvalg som dets første Hverv en Opgave, der direkte indvier det til at blive et nyt Agitationscentrum.

Trods de venlige Ord, den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, (P. Munch) rettede til mig, mener jeg dog at maatte sige, at det forekommer mig, at hans Tale for meget bærer Spor af dette. Den var i mange Henseender en Agitationstale. Men Regeringen vil ikke være med til at skabe et saadant Agitationscentrum. Regeringen maa tillige bortset herfra holde paa, at skal en aktmæssig Fremstilling af det sønderjydske Spørgsmaals sidste Faser offentliggøres, maa det være Regeringen, der foranstalter en saadan Offentliggørelse. Regeringen, der fuldt og udelt maa bære Ansvar for Udlandet for en saadan Dokumentsamlings Offentliggørelse, maa ogsaa være bestemmende med Hensyn til, hvad en saadan Dokumentsamling skal indeholde. Officielt at bære Ansvar for noget, som man uofficielt bliver dikteret, det er dog vel en Situation, hvori ingen Regering kan ønske at komme, heller ikke en mulig fremtidig radikal Regering. Derom føler jeg mig ganske overbevist. Dette, at Regeringen ikke ønsker at komme i en saadan Situation, ønsker jeg straks og uden Omsvøb klart at erklære. Første Del af Punkt 2 er saaledes uantagelig.

Hvad anden Del af samme Punkt angaar, nemlig at tilvejebringe en for Offentligheden bestemt aktmæssigt belyst Redegørelse for det sønderjydske Spørgsmaals Behandling under Krigen og efter denne indtil de sønderjydske Landsdeles Genforening, kan vi vel nok naa til Enighed derom; og dette vil blive saa meget lettere, som det i den indsnævrede Form, som det nu har faaet i det forelagte For-

slag, udtrykker det Standpunkt, der hele Tiden har været mit, det nemlig, at en Offentliggørelse af samtlige Sagens Dokumenter ikke er mulig. Dette fordres altsaa aabenbart heller ikke længere; de ærede Medlemmers Mening har saaledes nærmet sig til min i en meget væsentlig Grad, og jeg tør samtidig sige ogsaa til den Mening, som i sin Tid blev udtrykt af den højtærede Statsminister. Han udtalte den 19. Maj 1920 i det sønderjydske Udvalg følgende: „Jeg tror, at Befolkningen har et vist Krav paa at faa at vide, hvorledes hele Sagen har udviklet sig. Det er klart, at der her altid, selv naar Sagen i Virkeligheden er sluttet, maa vises visse Diskretionshensyn. Naar danske Gesandter har ført fortrolige Samtaler med fremmede Regeringers Mænd eller andre, er det jo ikke noget, man saadan kan meddele.“ — Ganske vist synes jeg, det fremgik af den Tale, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne holdt, at han noget udvidede det stillede Forslag, saaledes at han forlangte mere, end det egentlig fremgaar af den Rigsdagen forelagte Tekst til Forslaget. Jeg mener imidlertid, at jeg maa være berettiget til at henholde mig til den Tekst, der er forelagt, og som ogsaa blev oplæst af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne.

I Henhold til dette Forslag ønsker Forslagsstillerne en for Offentligheden bestemt aktmæssigt belyst Redegørelse, med andre Ord en historisk Fremstilling. Grundlaget for en saadan foreligger efter min Mening i den af Udenrigsministeriets Arkivar udarbejdede aktmæssige Fremstilling af det slesvigske Spørgsmaals diplomatiske Historie 1914—20. Til Udarbejdelsen af denne Fremstilling er anvendt alle Aktstykker i Udenrigsministeriets Arkiv, der belyser dansk Politik med Hensyn til Nordslesvig under og efter Verdenskrigen. Der er i Fremstillingen navnlig taget Hensyn til ethvert Aktstykke, som giver Udtryk for den danske Regerings Beslutninger og Ordre angaaende Hovedlinierne i dets Politik i det slesvigske Spørgsmaal. Ingen Beslutning af politisk Rækkevidde, der har givet sig Udtryk i Ministeriets Akter vedrørende Slesvig, er udeladt. Under Udarbejdelsen har Arkivaren ligeledes taget Hensyn til den Mulighed, at hans Fremstilling kunde danne Grundlaget for en eventuel Offentliggørelse. Denne Fremstillings Objektivitet gaar jeg ud fra, at ingen vil bestride, og der er, som enhver Rigsdagsmand vil kunne over-